

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/28/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216229886
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7216229886.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudkýň JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Olgy Mičietovej, v spore žalobcu Š. Z., I.. X.X.XXXX, N.R., I. M. Č.. X, právne zastúpeného Mgr. Ing. Petrom Holécym, advokátom, Košice, Vojenská č. 5, proti žalovanej Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Bratislava, Dobrovičova č. 12, IČO: 00 156 621 o zaplatenie 3 184,33 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 17C/487/2016 z 24.5.2019 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku II. a III.
- II. Žalovanému priznáva proti žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1.Súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 148,23 eur spolu s 5,05% ročnými úrokmi z omeškania od 1.1.2015 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (prvý výrok), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (druhý výrok) a žalovaná má voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 90 % (tretí výrok).

2.V odôvodnení rozsudku o.i. uviedol, že žalobou doručenu súdu 16.12.2016 žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie za užívanie parciel č. 4687/7 a č. 4687/35 v okrese Košice II, obec Košice - Západ, k. ú. G., za dobu od 1.1.2014 do 31.12.2014 úhradu za bezdôvodné obohatenie vo výške nájmu 3 184,33 eur a úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne z postupne mesačne sa zvyšujúcej dlžnej sumy, počnúc prvou dlžnou mesačnou sumou 265,36 eura až po v poradí dvanástu dlžnú sumu 3 184,33 eur za všetkých 12 kalendárnych mesiacov r. 2014, vždy od prvého dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca, za ktorý sa dlžná suma vznikla, resp. následne sa zvýšila až do posledného dňa kalendárneho mesiaca, pričom z celkom dlžnej sumy 3 184,33 eur žiadal úroky z omeškania od 1.1.2015 až do zaplatenia a žiadal priznať náhradu trov konania.

2.1.Žalobu odôvodnil tým, že parcely č. 4687/7 a 4687/35 v k.ú. G. o výmerách 1 060 m² a 113 m², t.j. spolu 1 173 m², sú v jeho vlastníctve podľa LV č. XXXXX v podiele 1/3 k celku, že žalovaná používa predmetné parcely a budovu na nich postavenú prostredníctvom svojej organizačnej zložky umiestnenej v Košiciach. Budovu tam postavila bez vedomia a súhlasu žalobcu a za užívanie pozemkov dobrovoľne nič neplatí. Výšku požadovanej primeranej náhrady určil žalobca sumou 8,144 eur/m²/rok a to v súlade so znaleckým posudkom (ktorého stranu predložil) č. 34/2009 vypracovaným znalcom R.. W. G., H., a to bez navýšenia sumy z dôvodu inflácie.

2.2.Žalovaná sa k veci písomne vyjadrila podaním doručeným súdu 3.4.2017 a uviedla, že pre prípad, ak na základe žaloby a predložených dokladov súd dospeje k názoru, že nárok je opodstatnený, namieta žalobu v časti uplatnených úrokov z omeškania. Poukázala na § 563 Občianskeho zákonníka (ďalej aj OZ) a konštatovala, že v predmetnom spore medzi žalobcom a žalovanou nebol dohodnutý čas plnenia, nebol ustanovený právnym predpisom, ani určený rozhodnutím a dlžník - žalovaná, sa o

nároku žalobcu na plnenie dozvedela až 21.3.2017 doručením uznesenia Okresného súdu Košice II č.k. 17C/487/2016-10 z 21.2.2017. Na základe uvedeného mala žalovaná za to, že dlh sa stal splatným až dňom nasledujúcim po tomto dni, a až od tejto chvíle možno uplatňovať úroky z omeškania a 7.4.2017 doplnila svoje vyjadrenie a vzniesla námietku premlčania práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 ods.1 OZ. Uviedla, že medzi žalobcom a žalovanou neexistuje žiaden záväzkový vzťah a zdôraznila, že v prípade žalobcu nejde o prvú žalobu proti žalovanej o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Z hľadiska začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci okamžik, kedy sa žalobca (oprávnený) dozvedel o skutkových okolnostiach, z ktorých možno odvodiť vznik bezdôvodného obohatenia, a to, kto bezdôvodné obohatenie získal. Citovala § 107 ods.1 OZ a uviedla, že nárok uplatnený žalobcom za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014, za ktoré si žalobca nárokuje vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, je v časti pripadajúcej na obdobie od 1.1.2014 do 15.12.2014 premlčaný, že žalobca si mal nárok za takéto obdobie uplatniť najneskôr do 1.1.2016. Nakoľko si uplatnil žalobca nárok až 16.12.2016, jeho nárok je z väčšej časti premlčaný v súlade s § 107 ods. 1 OZ.

2.3.K vyjadreniu žalovanej sa vyjadril žalobca písomným podaním doručeným súdu 7.6.2017 a uviedol, že žalovaná vo vyjadrení klamlivo predstiera, že sa o žalobe dozvedela až doručením žaloby 21.3.2017. Zatajila, že s totožným žalobcom je prakticky od roku 1997 v nepretržitom rade sporov o zaplatenie náhrady za užívanie stále tých istých pozemkových parciel vo vlastníctve žalobcu. Uviedol, že žalovaná o požiadavke na zaplatenie náhrady za užívanie pozemkových parciel vie nielen z tohto sporu, ale aj zo série predchádzajúcich sporov. Ako dôkaz označil konania vedené na Okresnom súde Košice II, sp. zn. 37C/20/2013 a 42C/110/2014. Uviedol, že rovnakú námietku ako v tomto spore použila žalovaná aj v ostatných sporoch a keďže v jednom prípade v konaní pod sp. zn. 41C/118/2010 jej súd aj vyhovel, na odvolanie žalobcu o veci rozhodol odvolací Krajský súd v Košiciach v konaní pod sp. zn. 11Co/267/2012 zo 14.8.2013, v ktorom konštatoval, že „nakoľko žalovaný nepristúpil k uzavretiu zmluvy o nájme nehnuteľnosti, je potrebné za tejto situácie považovať návrh na uzavretie nájmovej zmluvy za požiadavku na vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom z predchádzajúcich súdnych konaní je zrejmé, že žalobkyňa od dožadovania sa protiplnenia za užívanie jeho nehnuteľností neupustila, a že teda ide o opakujúci sa nárok, o ktorom mala žalovaná v každom období vedomosť ... atď.“ Námietku premlčania, preto žalobca považuje za irelevantnú.

2.4.Žalovaná v podaní doručenom súdu 17.4.2019 poukázala na rozsudky Okresného súdu Košice II sp. zn. 13C/488/2016 z 27.10.2017 a sp. zn. 43C/686/2015 z 12.11.2018 a rozsudok Okresného súdu Trnava sp.zn. 18C/279/2014 zo 17.7.2017 a v závere dodala, že na námietke premlčania nároku v zmysle § 107 ods.1 OZ trvá.

2.5.Súd citujúc znenie § 489, § 494, § 451 ods.1,2, § 456 veta prvá OZ a mal za preukázané, že žalobca je 1/3 spoluvlastníkom pozemkov zapísaných v katastri nehnuteľností v okrese Košice II, obec Košice-Západ, k. ú. G., p.č. 4687/7 o výmere 1060 m² a p.č. 4687/35 o výmere 113 m² a na parcelách č. 4687/7, č. 4687/32, č. 4687/33 a č. 4687/62 je postavená stavba (administratívna budova), súp. č. XXX, ktorej výlučnou vlastníčkou je žalovaná. Žalovaná nespochybnila tvrdenie žalobcu, ktorý uviedol, že žalovaná užíva pre vlastné účely pozemky p.č. 4687/7 a p.č. 4687/35, na ktorých je postavená stavba - administratívna budova vo vlastníctve žalovanej, a to bez právneho dôvodu a bez peňažnej náhrady, a to ani v čase od 1.1.2014 do 31.12.2014, za ktoré obdobie užívania pozemkov si žalobca uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a vyhodnotil, že v danom prípade žalovaná užívaním pozemkov, ktorých je 1/3 podielovým spoluvlastníkom žalobca v žalobou vymedzenom období od 1.1.2014 do 31.12.2014 žalovaná užívala bez právneho dôvodu, čím sa bezdôvodne obohatila, t.j. získala majetkový prospech spočívajúci v bezodplatnom užívaní cudzích pozemkov (v tomto prípade pozemkov v spoluvlastníctve žalobcu). Pokiaľ sa jedná o výšku bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovaná uvedeným spôsobom získala, súd zo záverov znaleckého posudku vyhotoveného znalcom R.. W. G., H., vzal za preukázanú odôvodnenú výšku nájomného za prenájom obdobných alebo porovnateľných pozemkov v predmetnej lokalite v sume 8,144 eura/m²/rok určenú pre r. 2009. Žalobca žiadal o vydanie bezdôvodného obohatenia získaného žalovanou na jeho úkor bezodplatným užívaním pozemkov v jeho spoluvlastníctve v rozsahu, vo výške v akom bola určená cena nájmu znaleckým posudkom. Žalovaná takúto výšku ceny nájmu za 1 m² pozemkov nenamietala. Pre určenie výšky bezdôvodného obohatenia žalovanej, preto súd vychádzal z takto určenej výšky nájomného, ktoré by bola žalovaná dôvodne za užívanie pozemkov platila, ak by pozemky užívala na základe zmluvného nájomného vzťahu s ich vlastníkmi.

2.6.Žalovaná voči uplatnenému nároku žalobcu vzniesla námietku premlčania jej práva na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 107 ods.1 OZ, pričom tvrdila, že právo žalobcu je premlčané v časti pripadajúcej na obdobie od 1.1.2014 do 15.12.2014, preto sa touto námietkou zaoberal a

posúdil podľa § 100 ods.1, § 107 ods.1,2 OZ a uzavrel, že v danom prípade žalobca, vzhľadom na dlhodobu pretrvávajúci stav v užívaní i jeho pozemkov žalovanou bez právneho dôvodu, na ktorý on sám poukazoval v ním podanej žalobe odkazujúc pritom na početné súdne konania vedené ním ako spoluvlastníkom pozemkov proti žalovanej bez právneho titulu jeho pozemky užívajúcej, mal vedomosť tak o rozsahu bezdôvodného obohatenia (ktoré si uplatnil v danom prípade vo výške nájomného za prenájom obdobných alebo porovnateľných pozemkov v predmetnej lokalite v sume 8,144 eura/m²/rok určenej pre r. 2009 znalcom v inom obdobnom spore žalobcu a žalovanej) ako aj osobe žalovanej ako o osobe, ktorá sa bezdôvodne obohatila, a teda sa každým uplynutým dňom dozvedal o postupne vznikajúcom bezdôvodnom obohatení získanom žalovanou na úkor žalobcu užívaním pozemkov bez právneho dôvodu. Subjektívna premlčacia doba tak začala plynúť 2.1.2014 a uplynula dňom 2.1.2016 pre právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého za deň 1. januára 2014. Teda žaloba podaná na súde 16.12.2016 bola podaná oneskorene po uplynutí subjektívnej premlčacej doby. To isté platí pre všetky ďalšie nasledujúce jednotlivo posudzované nároky žalobcu voči žalovanej na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 2. januára 2014 až do 14. decembra 2014. Subjektívna premlčacia doba pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého za deň 14. decembra 2014 začala plynúť 15. decembra 2014 a uplynula dňom 15. decembra 2016 a teda žaloba podaná na súde 16.12.2016 bola podaná aj pre toto čiastkové bezdôvodné obohatenie oneskorene. Včas bol uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého titulom užívania pozemkov žalobcu žalovanou len za obdobie od 15.12.2014 do 31.12.2014. Jedná sa tak o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za celkom 17 dní, pri žalobcom uplatnenej a žalovanou nespochybnenej výške bezdôvodného obohatenia určenej sumou 8,144 eur/m²/rok jedná sa o sumu bezdôvodného obohatenia 0,0223 eur/m²/deň (8,144 eur/m²/rok : 365 dní). Vychádzajúc z celkovej výmery pozemkov 1173 m² a zo spoluvlastníckeho podielu žalobcu 1/3 z celku, jedná sa o výmeru 391 m². Celkom (spolu) dôvodne uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je vo výške 148,23 eur (0,0223 /eur/ x 17 /dní/ x 391 /m²/) za 17 dní.

2.7.Na základe uvedeného, ustálil výšku bezdôvodného obohatenia získaného žalovanou na úkor žalobcu, uplatneného včas vo výške 148,23 eur titulom bezdôvodného obohatenia, a túto aj uložil žalovanej zaplatiť. Vzhľadom na žalovanou dôvodne vznesenú námietku premlčania práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, súd v prevyšujúcej časti nároku, t.j. v časti o zaplatenie 3 036,10 eur, žalobu zamietol.

2.8.Citoval znenie § 517 ods.1,2 OZ a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. a konštatoval, že splatnosť pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia nie je stanovená zákonom a obvykle ani dohodou. Za deň splatnosti sa preto považuje deň nasledujúci po výzve veriteľa dlžníkovi na plnenie. Žalovaná mala, vzhľadom na opakujúci sa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, v každom období o ňom vedomosť, bolo preto potrebné dôvodne uvažovať o tom, že žalobca si uplatnil nárok - požiadal žalovanú o vydanie bezdôvodného obohatenia aj za rok 2014 bez osobitnej výzvy a teda ak si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie úrokov z omeškania za bezdôvodné obohatenie vzniknuté za mesiac december 2014 (ktoré bezdôvodné obohatenie v časti za obdobie od 15.12.2014 do 31.12.2014 nebolo premlčané) od 1.1.2015, mal súd uplatnený nárok na úroky z omeškania za dôvodný od uvedeného 1.1.2015, ktorý je preto prvým dňom omeškania žalobcu s plnením peňažného dlhu 148,23 eur, preto vyhovel návrhu žalobcu a zaviazal žalovanú aj na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5,05 % ročne z priznanej sumy 148,23 eura od 1.1.2015 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti nárok na zaplatenie úrokov z omeškania ako nedôvodný zamietol.

2.8.O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods.1 v spojení s § 255 ods.2 CSP vzhľadom na pomer úspechu strán sporu. Žalobca bol úspešný v sume 148,23 eur (t.j. 5%) a žalovaná vo zvyšku. Z uvedeného dôvodu má žalovaná voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 90 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods.2 CSP).

3.Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca voči druhému a tretiemu výroku z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. f/ a h/ CSP a zdôvodnil ho nasledovne:

3.1.Poukázal na rozsudok 11 Co/267/2012, z ktorého citoval „zo všetkých predchádzajúcich sporov týkajúcich sa nárokov navrhovateľov na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobia predchádzajúce žalovanému obdobiu, aj za ďalšie obdobie, je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že od dožadovania sa protiplnení navrhovateľa neupustili, a teda ide o ich opakujúci sa nárok, o ktorom mal odporca v každom období vedomosť. Poukázal na to, že u žalovaného dochádza nepretržite k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu a v takom prípade nie je možné v tomto právnom prípade aplikovať § 107

ods.1, ale je potrebné aplikovať § 107 ods.2, pri ktorom sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčuje za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

3.2.Žalovaný na jednej strane je si vedomý zodpovednosti, dokonca ju výslovne uznáva a formálne aj navrhuje žalobcovi mimosúdnu dohodu, teda na jednej strane považuje návrh za spravodlivý, na druhej strane celkom nelogicky vedie spor až do úplného konca. Žalovaný si musí byť vedomý, že ak písomne uznáva žalobcom svoj dlh, nemôže tak robiť len výberovým spôsobom, že uznáva len tie dlhy, o ktorých vie a že ich aj tak bezo zvyšku prehrá na súde v sporoch, ktoré už efektívne bežia a vyberá si hrozienka, neuznáva výberovo tie, o ktorých sa domnieva, že má šancu v nich aspoň čiastočne uspieť. Návrh na mimosúdnu dohodu z 3.7.2018 predložil žalovaný aj do tohto sporu, čo si žalobca vykladá ako písomné uznanie dlhu, a to v celom rozsahu, ktorý ešte nebol zaplatený v zmysle § 110 ods.1 OZ, takže právo sa premlčuje až 10 rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo. Preto súčasne vznesenú námietku čiastočného premlčania zo strany žalovaného považuje žalobca len za účelovú, ktorá nemôže byť spravodlivá. S písomným návrhom žalovaného priamo žalobcovi žalobca súhlasí, že žalovaný uznáva presne žalovanú sumu 8,144 eura/m² za rok.

3.3.Poukázal na nález Ústavného súdu III. ÚS 44/2017 a podľa tohto nálezu platí, že nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania mohlo byť považované za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný využíva budovu k podnikateľským účelom, poberá vysoké nájomné od jednotlivých užívateľov miestnosti v budove a úmyselne schválne neplatí ani nepatrnú, znalcom určenú hodnotu prenájmu pozemku vlastníkovi a dokonca vzniesol čiastočnú námietku premlčania, takže toto je určite konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi.

3.4.Rozhodnutie súdu nesie znaky arbitrárneho rozhodnutia, teda nezohľadnenia všetkých súvislostí a dlhoročného márneho úsilia žalobcu vymôcť si dobrovoľným uznaním spravodlivého dlhu žalovaného voči žalobcovi jeho efektívne plnenie. Prakticky 30 rokov nepretržite núti štátny orgán žalobcu podávať opakované žaloby a štátny orgán tým úmyselne zaťažuje súdny systém, či už svojou byrokratickou ťažkopádnosťou, alebo prostou nechotou, alebo z neznámych dôvodov. Nejde len o čisto formalistické riešenie veci, ako to nesprávne arbitrárne rozhodol súd, ale hlavne o zohľadnenie základného § 3 ods.1 OZ, zakotvujúce zásadu súladu výkonu práv s dobrými mravmi. Uviedol, že je potrebné posudzovať individuálne okolnosti tohto prípadu cez prizmu konkrétneho § 3 ods.1 OZ, ktoré je v rovine jednoduchého podústavného práva odrazom zhora vymedzenej ústavnej požiadavky nájsť spravodlivé riešenie. V prípade zamietnutia žaloby pre premlčanie bolo zjavným porušením zásady súladného výkonu práva s dobrými mravmi s ohľadom na dlhoročný postoj žalovaného. S odvolaním sa na tento názor ÚS SR aj v tomto spore žalobca, pretože dokonca v tomto prípade určite nejde o prekročenie poslednej desaťročnej hranice premlčania, ako v prípade posudzovanom Ústavným súdom SR a dokonca určite nejde ani o prekročenie trojročnej premlčacej hranice a podľa názoru žalobcu nejde ani o prekročenie dvojročnej premlčacej hranice z dôvodu faktického uznania všeobecného dlhu žalovaným v priebehu sporu, preto navrhuje odvolaciemu súdu žalobe vyhovieť v celom rozsahu. V situácii uznania dlhu všeobecne zo strany žalovaného, ako to písomne žalovaný všeobecne uznáva, nemožno podriaďiť následné, zasa čiastočné neuznanie dlhu pre účely jednotlivého konkrétneho súdneho sporu. Záverom poukázal na farizejstvo žalovanej organizácie, ktorá na jednej strane 3.7.2018 písomne vyjadrila svoj súhlas so žalovanou sumou 8,144 eura/m² za rok a súčasne navrhla žalovanému dohodu v tomto zmysle a na druhej strane viedla tento spor až do konca. Tento návrh dohody treba vyhodnotiť zo strany žalovanej o písomné uznanie práva žalobcu, takže premlčacia doba, ak by začala plynúť od 3.7.2018, mala by trvať celých nasledujúcich 10 rokov, pretože zo strany žalovanej jednak fakticky došlo k uznaniu dlhu a jednak dochádza nepretržite k úmyselnému bezdôvodnému obohacovaniu sa.

3.5.Ďalej žalobca vymenoval vedené konania a navrhol vydať uznesenie, v ktorom by odvolací súd zrušil výroky II. a III. rozsudku OS Košice II sp.zn. 17C 487/16 z 24.5.2019 a v rozsahu zrušenia vrátil spis súdu prvej inštancie k novému rozhodnutiu a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, alternatívne by vydal rozsudok, v ktorom odvolací súd zruší výrok č. II a určí, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 3 036,10 eura spolu s úrokom z omeškania, ktorý špecifikoval, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku a prizná žalobcovi voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100% a právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

4. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný (č.l. 144-149), v ktorom uviedol, že sa v plnej miere stotožňuje s rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 17C 487/2016 z 24.5.2019, lebo je toho názoru, že súd sa riadne vypořiadal so všetkými predloženými dôkazmi. 4.1.K odvolaniu uviedol nasledovné : Pokiaľ žalobca poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 44/2017 z 21.11.2017, tento nie je možné aplikovať na skutkový stav tohto sporu. V predmetnom náleze ide o konanie vo veci náhrady za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci podľa zákona č. 58/1969 Zb. Žalobca v tomto

súdnom spore v žiadnom prípade si neuplatňuje náhradu škody, alebo určenie, či štát spôsobil škodu žalobcovi podľa vyššie uvedeného osobitného právneho predpisu, ale o otázku vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. OZ. V predmetom prípade sa taktiež nejedná o premlčaciu lehotu v zmysle osobitného zákona, ktorý má v zmysle zásady *lex specialis derogat legi generali* prednosť pred všeobecnou úpravou, t.j. v tomto prípade OZ, ale o premlčaciu lehotu priamo upravenú v OZ, a to konkrétne v § 107 ods.1 OZ. Citoval z nálezov ústavného súdu a uviedol, že z tejto citácie predmetný nález rieši situáciu, kedy voči sťažovateľovi bolo vedené trestné konanie, počas trvania ktorého došlo k uplynutiu desaťročnej objektívnej premlčacej doby. Tento skutkový stav je diametrálne odlišný od tohto sporu, lebo v tomto spore sa nejedná o náhradu škody, ale vydanie bezdôvodného obohatenia, premlčacia doba sa nespravuje ustanoveniami osobitného právneho predpisu, ale ustanoveniami OZ, voči žalobcovi nebolo vedené trestné konanie, ktoré by mu bránilo domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia, žalovaný sa nedopustil žiadneho úmyselného porušenia osobitného právneho predpisu, ktorým by žalobcovi zabránil domáhania sa vydania bezdôvodného obohatenia, v tomto smere žalovaný nepostupuje v rozpore s dobrými mravmi iba z dôvodu, že vzniesol námietku premlčania. Ako sám ústavný súd citoval „ústavný súd vyslovil názor, že vo všeobecnosti nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania žalovaným mohlo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože výkon žiadneho práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. O takýto prípad však môže ísť iba výnimočne, v rozpore s dobrými mravmi môže byť len taký výkon práva účastníkov v občianskom súdnom konaní, ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhého účastníka konania, pričom vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania môže o takýto prípad ísť len vtedy, ak druhý účastník konania márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom. Posúdenie tejto primeranosti je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, najmä, vziať do úvahy charakter uplatňovaného práva, jeho rozsah a dôvody, pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby. Vzhľadom na uvedené argumenty žalovaného a síce, že nejedná sa o rozpor s dobrými mravmi, pretože žalobca mal vedomosť o dlhodobom pretrvávajúcom stave a napriek tomu žalovaného žiadnym preukázateľným spôsobom nevyzval na vydanie bezdôvodného obohatenia, nie je možné aplikovať tento nález na prejednávany súdny spor.

4.2.K tvrdeniam, že žalovaný využíva budovu k podnikateľským účelom a poberá vysoké nájomné od jednotlivých užívateľov žalovaný uviedol, že administratívna budova, ktorá sa čiastočne nachádza na pozemkoch žalobcu, bola z. č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu vyhlásená za prebytočný majetok štátu a v súčasnosti prebieha elektronická aukcia za účelom predaja tejto budovy. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalovaný predmetnú budovu nepotrebuje k vykonávaniu činnosti, ktoré pripadajú ministerstvu ako ústrednému orgánu štátnej správy, a preto sa rozhodlo ju vylúčiť z majetku štátu a predať. Nemá vedomosť o tom, že by z prenájmu priestorov vykazoval nejaký výrazný ekonomický prospech, tak, ako to uvádza žalobca. Tvrdenia žalobcu postrádajú akúkoľvek logiku, a preto žalovaný tieto tvrdenia namietal.

4.3.Čo sa týka súdom uznané námietky premlčania dal do pozornosti odvolacieho súdu, že k rovnakým záverom došli aj iné senáty Okresného súdu Košice II, a to v konaní 43C 686/2015 z 12.11.2018, 13C 488/2016 z 27.10.2017 a 10C 139/2018 z 25.6.2019. Žalovaný ďalej poukázal, že žalobca používa prekonanú judikatúru napriek tomu, že na predmetnú skutkovú vec existuje judikatúra Najvyššieho súdu SR, a to rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7 MCdo 5/2014, 1 Cdo 99/2007, 1 Cdo 210/2005.

4.4.Žalovaný ďalej uvádza, že 4.7.2019 nadobudla účinnosť dohoda o mimosúdnom urovnaní č. 153/2019/MPRVSR-420 z 28.6.2019, uzatvorená medzi stranami sporu, ktorou sa urovnali nasledujúce súdne spory 25C 38/2019, 22C 52/2018 a 10C 52/2018, vedené na Okresnom súde Košice II. Poukázal na bod 1, 2 tejto dohody, pričom žalovaný túto výzvu v zmysle § 563 OZ považoval za výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Ako súd uviedol v bode 35 odôvodnenia, v tomto prípade výzva na vydanie bezdôvodného obohatenia absentuje. Žalovaný prostredníctvom vyššie uvedených dohôd o mimosúdnom urovnaní chcel poukázať na fakt, že je v jeho záujme usporiadať právne vzťahy medzi stranami sporu a nepokračovať v týchto opakujúcich sa nehospodárnych súdnych konaniach. Poukázal na skutočnosť, že účinnosť 1.8.2019 nadobudla nájomná zmluva č. 154/2019/MPRVSR-240 z 23.7.2019, ktorú žalovaný uzatvoril so všetkými vlastníkami nehnuteľností, ktorých užívanie je predmetom tohto sporu. Dohody o mimosúdnom urovnaní a nájomná zmluva medzi stranami sporu svedčia o tom, že žalovaný má aktívny záujem o urovnaní právnych vzťahov medzi stranami sporu a žalobcovi nespôsobuje žiadne právne obštrukcie.

4.5.Neexistencia nájomnej zmluvy nebola spôsobená úmyselným konaním žalovaného v minulosti, ale z dôvodu neexistencie právneho dialógu medzi stranami sporu, čo čiastočne mal na svedomí aj právny zástupca žalobcu. Nesúhlasí s tvrdeniami žalobcu, že v tejto veci dochádzalo z jeho

strany k úmyselnému bezdôvodnému obohacovaniu sa a žalovaný nesúhlasí s aplikáciou desaťročnej objektívnej premlčacej doby na tento spor.

4.6. Záverom zdôraznil, že ako ústredný orgán štátnej správy potrebuje disponovať relevantným právnym titulom, aby mohol pristúpiť k zaplateniu žalobcom uvádzanej sumy za užívanie pozemkov, ktoré sa nachádzajú pod administratívnu budovu ministerstva. Žalovaný preto v tejto veci musí strieť súdne konanie a čaká na rozsudok, aby mal relevantný právny titul na zaplatenie žalobcom určenej sumy. Nejde o uznanie dlhu, ani o účelovosť konania. Žalovaný ako ústredný orgán štátnej správy podlieha z. č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pretože hospodári s verejnými prostriedkami a nehospodárnym, neefektívnym a neúčinným vynakladaním verejných prostriedkov môže sa dopustiť porušenia finančnej disciplíny podľa § 31 ods.1 písm. j/ vyššie uvedeného zákona.

4.7. Na základe uvedených skutočností žiada, aby odvolací súd odvolanie žalobcu zamietol a rozsudok Okresného súdu Košice II sp.zn. 17C 487/2016 z 24.5.2019 ako vecne správny potvrdil.

5. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý poukázal na to, že žalovaný polemizuje s nálezom Ústavného súdu SR sp.zn. ÚS 44/2017 z 21.11.2017, ale vynecháva najpodstatnejšiu časť tohto nálezu a síce, ústavnoprávne je podľa nálezu ÚS v konaní III. ÚS 44/2017 ustanovenie kogentného § 3 ods.1 OZ, zakotvujúce zásadu súladného výkonu práv s dobrými mravmi, ktoré je odkazom ústavnej požiadavky nájsť spravodlivé riešenie tým miestom, skrz ktoré sú všeobecné súdy oprávnené nechať preniknúť ideu materiálneho právneho štátu do interpretácie a aplikácie podústavného práva. Je treba starostlivo posudzovať individuálne okolnosti aj tohto prípadu cez prizmu kogentného § 3 ods.1 OZ, zakotvujúceho zásadu súladného výkonu práv s dobrými mravmi, ktoré je v rovine jednoduchého podústavného práva odrazom zhora vymedzenej ústavnej požiadavky nájsť spravodlivé riešenie. V prípade práve tejto žaloby by skutočne zamietnutie žaloby pre premlčanie bolo zjavným porušením zásady súladného výkonu práva s dobrými mravmi s ohľadom na dlhoročný záporný postoj žalovaného. Poukázal odvolaciemu súdu, že žalovaný sa v celom vyjadrení pre súd chváli, ako zrazu uznáva nárok žalobcu, ako so žalobcom už uzavrel jednu dohodu o mimosúdnom urovnaní, potom druhú dohodu o mimosúdnom vyrovnaní a nakoniec už aj nájomnú zmluvu, čo všetko súdu aj doložil. Preto bránenie sa žalovaného voči zaplateniu jednoročného obdobia z doterajších cca 30 ročných období, o ktorých úpenlivo viedol každoročne spor, sa javí ako malicherné, ako nespravodlivé, ako nesúladné s dobrými mravmi, v zmysle kogentného § 3 ods.1 OZ.

5.1. Poukázal na to, že budova v majetku žalovaného stojí na parcelách žalobcu a to, že je prebytočná pre žalovaného a snaží sa jej zbaviť, nie je pre spor relevantné. Pripomenul, že práve ministerstvo čelí mnohým mediálne známym kauzám, týkajúcim sa pozemkov, fondov a dotácií a urputne sa snaží položiť na kolená majiteľov pozemkov, väčšinou dôchodcov, na pozemkoch ktorých bez ich súhlasu postavil administratívnu budovu bez akéhokoľvek odškodnenia žalobcu. Takže v skutočnosti je nepochybné aj to, že nejde len o bezdôvodné obohatenie, ale vlastne aj o náhradu škody. S ohľadom na uvedené a na to, že zrazu žalovaný mohol skoro po 30 rokoch uzavrieť nájomnú zmluvu, zrazu mohol pristúpiť na právny dialóg a zrazu mohol uzavrieť nájomnú zmluvu, to presne dokazuje nie to, že v tejto právnej veci nedochádzalo zo strany žalovaného k úmyselnému obohacovaniu sa, ako chce žalovaný predstierať odvolaciemu súdu, ale presne naopak, to dokazuje aj v tejto právnej veci, že dochádzalo zo strany žalovaného k úmyselnému obohacovaniu sa, takže je plne odôvodnená aplikácia desaťročnej objektívnej premlčacej doby, a to aj na tento spor. Upozornil na povinnosti štátnych zamestnancov, ako aj na vyhlášku Úradu vlády SR 400/2019 Z.z., ktorou sa vydáva etický kódex štátneho zamestnanca § 3 ods.2 písm. e/, podľa ktorého štátny zamestnanec vystupuje vo vzťahu k fyzickej osobe tak, že ju úmyselne alebo z nebanlivosti neuvádza do omylu.

5.2. Nie je teda pravdou, že žalovaný potrebuje disponovať relevantným právnym titulom, tým myslí rozhodnutie súdu, aby sa mohol so žalobcom vysporiadať, ako píše vo svojom vyjadrení. Ako vidno z toho, že zrazu mohol aj sám iniciatívne dohodnúť priamo nájomnú zmluvu a ju aj dohodol, nemusel 30 rokov šikanovať žalobcu, ani ostatných žalobcov, ktorí opakovane každý rok museli podávať znovu a znovu ďalšie a ďalšie žaloby.

5.3. Žalovaný na jednej strane si je vedomý svojej zodpovednosti, dokonca ju výslovne uznáva a formálne aj navrhuje žalobcovi mimosúdnu dohodu, teda na jednej strane považuje návrh za spravodlivý a na druhej strane celkom nelogicky spor vedie až do úplného konca, teda do rozsudku. Návrh na mimosúdnu dohodu z 3.7.2018 a aj v neskorších dátumoch, ktoré predložil žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu aj do tohto sporu, ale aj do iných sporov, vykladá žalobca ako písomné uznanie dlhu, a to v celom rozsahu, ktorý ešte nebol zaplatený, a to v zmysle § 110 ods.1 OZ, takže právo sa premlčuje za 10 rokov, keď k uznaniu došlo. Preto súčasne vznesenú námietku čiastočného

premlčania zo strany žalovaného považuje žalobca len za účelovú, ktorá nemôže byť spravodlivá. S písomným návrhom žalovaného priamo žalobcovi žalobca samozrejme súhlasí, keďže žalovaný uznáva presne žalovanú sumu 8,144 eura/m² za rok. Ak od občana možno očakávať námietku premlčania, od štátneho orgánu je už vznesenie tejto námietky samé o sebe v rozpore s dobrými mravmi na tož, že v situácii keď svoj dlh plne oficiálne uznáva, ako bolo odkázané vyššie.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podal žalobca v zákonnej lehote, preskúmal rozsudok podľa § 379 a § 380 ods.1 CSP ako aj konanie mu predchádzajúce bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods.1 CSP a contrario a rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods.1,2 CSP, lebo odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

7. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191-§ 194 CSP.

7.1. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplývala, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 - § 194 CSP.

8. Žalobca uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamena iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

8.1. Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

9. Žiaden z uplatnených odvolacích dôvodov nie je daný a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam uvádza:

10. V prejednávanej veci ide bezpochyby o užívanie cudzej veci bez právneho dôvodu (nájomnej alebo inej zmluvy), čo predstavuje typický prípad plnenia bez právneho dôvodu (§ 451 ods. 2 OZ). V tomto prípade vzniká majetkový prospech žalovanému tým, že realizuje užívateľské oprávnenie bez toho, aby sa jeho majetkový stav zmenšil o prostriedky vynaložené v súvislosti s právnym vzťahom, ktorý zakladá užívateľské právo k veci. Táto skutočnosť nebola medzi účastníkmi sporná.

10.1. Rovnako nebol medzi účastníkmi sporný ani rozsah a doba užívania žalovaným a ani výška majetkového prospechu, ktorú žalovaný týmto užívaním získal.

11. Spornou sa stala právna skutočnosť, ktorá vyplynula zo žalovaným vznesenej námietky premlčania, ktorú súd posúdil tak, že došlo k uplynutiu subjektívnej dvojročnej premlčacej doby, čo odôvodnil v bodoch 29. a 30. svojho rozhodnutia.

12. Žalobca namietal uplynutie subjektívnej premlčacej doby z dôvodu uznania dlhu a že žalovaným vznesená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi.

12.1. Žalobca rovnako tvrdil, že v danom prípade je potrebné použiť 10 ročnú subjektívnu premlčaciu dobu.

13. Podľa § 558 OZ ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

13.1. Žalobca v konaní neprodukoval žiaden dôkaz, ktorým by žalovaný mal uznať dlh, ktorý je predmetom tohto sporu, takže v tom smere neuniesol dôkazné bremeno.

13.2. Skutočnosť, že žalovaný uzavrel dohodu o mimosúdnom urovaní (podľa § 585 OZ) za iné obdobia, keď užíval bez právneho titulu nehnuteľnosť žalobcu, je pre toto konanie irelevantné, lebo sa netýka nárokov, ktoré sú predmetom tohto sporu. V dohode o mimosúdnom urovaní sú v predmete dohody (čl. 2) uvedené konania, ktorých sa urovanie týka.

13.3. Z uvedeného dôvodu uplatnená námietka žalobcu je nedôvodná.

14. Podľa § 451 ods. 1 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

14.1. Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

15. Podľa § 458 ods. 1 OZ musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

16. Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

16.1. Podľa § 107 ods. 2 OZ najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

17. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Keďže oprávnený sa o bezdôvodnom obohatení nemôže dozvedieť skôr ako vzniklo, ani subjektívna premlčacia lehota nemôže začať plynúť skôr ako objektívna. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr.

18. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR spis. zn. 1 Cdo/67/2011 v nadväznosti na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR spis. zn.: 1 MCdo/16/2011 (vydaného 11.12.2013; str. 4, ods. 6, prvá veta) v prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia zákon ustanovuje dvojročnú subjektívnu a trojročnú, resp., desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. Ich vzájomný vzťah je taký, že pokiaľ

skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vzneseniu námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať.

19. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí uplynutím niektorej z dôb uvedených v § 107 OZ a to aj v prípade, že niektorá z nich zostane zachovaná (neuplynula).

19.1. Súd správne určil deň, kedy začala žalobcovi plynúť dvojročná subjektívna doba, keď konštatoval, že žalobca mal vedomosť tak o rozsahu bezdôvodného obohatenia (ktoré si uplatnil v danom prípade vo výške nájomného za prenájom obdobných alebo porovnateľných pozemkov v predmetnej lokalite v sume 8,144 eura/m²/rok určenej pre r. 2009 znalcom v inom obdobnom spore žalobcu a žalovanej) ako aj osobe žalovanej ako o osobe, ktorá sa bezdôvodne obohatila, a teda sa každým uplynutým dňom dozvedal o postupne vznikajúcom bezdôvodnom obohatení získanom žalovanou na úkor žalobcu užívaním pozemkov bez právneho dôvodu. Subjektívna premlčacia doba tak začala plynúť 2.1.2014 a uplynula dňom 2.1.2016 pre právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého za deň 1. januára 2014.

19.2. Vzhľadom na zistenú skutočnosť, súd správne a hospodárne neurčoval začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby.

19.3. K tvrdeniu žalobcu, že v danom prípade plynie 10 ročná premlčacia doba je s prihliadnutím na uplynutie 2 ročnej subjektívnej premlčacej doby irelevantné, lebo 10 ročná premlčacia doba je objektívnou dobou, takže jej plynutie nemá vplyv na plynutie resp. uplynutie subjektívnej premlčacej doby.

20. Otázka premlčania a dobrých mravov bola riešená dovolacím, či ústavným súdom vo viacerých iných prípadoch, a to nasledovne:

20.1. Z hľadiska vývoja aplikačnej praxe súdov je možné sledovať postupné odkláňanie sa od právneho názoru Najvyššieho súdu SR uvedené v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo148/2004, ktorým vyslovil, že „dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní (§ 100 ods. 1 OZ) nemožno považovať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 OZ.“.

20.2. Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo41/2012 (ZSP 1/2015) uvádza: Dobrým mravom zásadne neodporuje, ak niekto namieta premlčanie práva uplatňovaného voči nemu, lebo inštitút premlčania je inštitútom zákonným a teda použiteľným vo vzťahu k akémukoľvek právu, ktoré sa zo zákona premlčuje. Ak žalobca nevhodnou voľbou prostriedku ochrany svojich práv z objektívneho hľadiska vlastným zavinením vytvoril podmienky pre neskoršie úspešné vznesenie námietky premlčania práva žalovaným, uplatnenie námietky premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 OZ.

20.3. Podľa nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 176/2011 (bezdôvodné obohatenie) samotná dôvodnosť vznesenej námietky premlčania však rozpor s dobrými mravmi nezakladá. Aplikácia tohto inštitútu by mala byť len výnimočná a nemala by zhojovať neznalosť zákona -t. j. neznalosť plynutia premlčacích dôb. V tomto smere je potrebné poukázať aj na jednu zo základných zásad súkromného práva -vigilantibus iura scripta sunt -právo patrí bdelym. Preto je potrebné pri skúmaní otázky, či je vznesenie námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi skúmať, či strana konania, ktorá sa dovoľáva rozporu s dobrými mravmi v súlade s § 3 ods.1 OZ, postupovala s dostatočnou mierou starostlivosti a opatrnosti práve v súlade so zásadou vigilantibus iura, ktorá predpokladá, že každý zodpovedá za náležitú mieru predvídavosti a opatrnosti nielen pri vzniku právneho vzťahu, ale aj pri uplatňovaní svojich práv a výkone svojich práv a povinností z neho vyplývajúcich.

20.4. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo 226/2016 z 13. decembra 2017 (dohoda o zložení kaucie) uvádza: Treba totiž považovať nielen za rozporné s dobrými mravmi, ale (bez snahy prehádzať) i za neslušné, aby mohli byť priznané účinky námietke premlčania vznesenej tým účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, ktorý si najskôr z pozície fakticky silnejšej strany vzťahu na druhom účastníkovi prakticky vynútil uzavretie dohody odporujúcej kategorickým ustanoveniam zákona a aj splnenie takto len domnejšej povinnosti, vyplývajúcej druhému účastníkovi z neplatného právneho úkonu, v takejto súvislosti súčasťou ním formulovanej dohody urobil tiež ustanovenie o vlastnom oprávnení ponechať si plnenie druhého účastníka po celú dobu trvania základného právneho vzťahu a okrem toho i po dobu dvoch rokov (dvoch tretín všeobecnej premlčacej doby) po zániku takéhoto vzťahu a ktorý napokon za stavu riadenia sa druhého účastníka dohodou pre nedostatok pochybností o platnosti v nej obsiahnutých dojednaní svoju obranu proti uplatňovaniu práva druhým účastníkom v súdnom konaní založil výlučne na neplatnosti dohody a márnom uplynutí premlčacej doby, ku ktorému malo prísť už počas trvania základného právneho vzťahu (vyznačujúceho sa len právnou, nie však i faktickou rovnosťou oboch strán

vzťahu) a takto ešte v čase, v ktorom by fakticky slabšia strana vzťahu uplatnením práva bola nútená podstúpiť tiež riziko rôznych „odvetných“ opatrení druhej strany vzťahu na svoju ujmu).

20.5. Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 137/2017 z 22. marca 2018 - Súlad dobrých mravov s námietkou premlčania vznesenou štátom v konaní podľa zákona č. 58/1969 Zb., v ktorom sa posudzuje jeho zodpovednosť za spôsobenú škodu - uvádza: Dobrými mravmi sa rozumie súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji preukazujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú akceptované rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem správania. Rozpor s dobrými mravmi spočíva v tom, že výkon práva sa prieči spoločensky uznávaným názorom, ktoré vo vzájomných vzťahoch určujú, aký má byť obsah ich konania, aby bol súladný so všeobecnými zásadami spoločnosti. Vo všeobecnosti ide o prípad konania v rozpore s dobrými mravmi vtedy, keď konajúci síce formálne postupuje v medziach svojho práva, ale realizáciou tohto práva sleduje poškodenie druhého účastníka právneho vzťahu. V takom prípade síce ide o výkon práva, avšak výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, pre ktorý je typické, že konajúcemu v skutočnosti nejde o dosiahnutie cieľov, ktoré právo s takým konaním spája, ale mu ide o to, aby vedľajšie účinky jeho konania viedli k stavu jemu vyhovujúcemu, avšak poškodzujúcemu druhú stranu. Taký výkon práva, i keď je so zákonom formálne v súlade, je v skutočnosti výkonom práva iba zdanlivým, lebo jeho účelom nie je vykonať (svoje) právo, ale poškodiť právo (niekoho iného). V zákonom stanovených prípadoch je výkonom práva tiež vznesenie námietky premlčania. Námietka premlčania je jednostranný právny úkon dlžníka v konaní pred súdom, ktorým dlžník namieta uplynutie premlčacej doby.

20.6. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 249/2014 z 30. júla 2015 (náhrada škody z nezákonného rozhodnutia) - Za špecifických okolností však výkon práva namietať premlčanie uplatneného nároku by mohlo byť konaním umožňujúcim poškodiť druhého účastníka právneho vzťahu, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči ktorému by zánik uplatňovaného nároku v dôsledku uplynutia premlčacej doby bol neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom ním uplatňovaného práva a s dôvodmi, pre ktoré svoje právo neuplatnil včas. Znak konania vykazujúce priamy úmysel poškodiť druhého účastníka je potrebné vyvodzovať z tých okolností, za ktorých bola námietka premlčania tohto nároku uplatnená a nie z okolností a dôvodov, z ktorých je vznik uplatňovaného nároku odvodzovaný, inými slovami, rozhodujúce (určujúce) pre odopretie účinkov námietky premlčania sú okolnosti, ktoré existovali v čase uplatnenia námietky premlčania. Tieto okolnosti musia byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do právnej istoty, akým je neumožnenie práva uplatniť námietku premlčania.

20.7. V rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 151/2012 z 9. decembra 2015 (náhrada nemajetkovej ujmy) sa uvádza: Posúdenie dôvodnosti námietky premlčania zostáva na úvahe súdu, ktorý objektívne prihliada predovšetkým na to, za akých okolností bola námietka premlčania vznesená, za akých okolností k premlčaniu došlo (dôvody, pre ktoré nedošlo k uplatneniu práva) a prípadne samotnú ujmu, ktorá veriteľovi v dôsledku účinkov premlčania hrozí. Úmysel poškodiť druhého účastníka námietkou premlčania však nemožno vyvodiť z okolností a dôvodov, z ktorých je vznik uplatneného nároku vyvodzovaný, ale z tých konkrétnych okolností, za ktorých bola námietka premlčania uplatnená. Tieto okolnosti by pritom museli byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do princípu právnej istoty, akým je odopretie práva uplatniť námietku premlčania.

20.8. Rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 441/2013 z 31. marca 2016 - Námietka premlčania a dobré mravy (prevod nebytového priestoru) - Uplatnenie námietky premlčania sa prieči dobrým mravom v tých výnimočných prípadoch, v ktorých je výrazom zneužitia tohto práva na úkor účastníka, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil. Ustanovenie § 3 ods. 1 OZ je všeobecným ustanovením hmotnoprávnej povahy, ktoré dáva súdu možnosť posúdiť, či výkon subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi a v prípade, ak to tak nie je, požadovanú ochranu odoprieť. Postup podľa uvedeného ustanovenia má miesto iba v ojedinelých a vo výnimočných prípadoch, a to vtedy, ak vznesenie námietky premlčania nesie znaky zneužitia tohto práva. Výrazom zneužitia práva v neprospech toho účastníka, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči ktorému by nepriznanie jeho nároku súdom v dôsledku uplynutia premlčacej doby bolo neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom uplatňovaného práva a dôvodmi, pre ktoré svoje právo včas neuplatnil, (prípadne, kedy k výkonu práva založeného zákonom dochádza z iných dôvodov, než je dosiahnutie hospodárskych cieľov), či uspokojenia iných potrieb, kedy hlavnou alebo aspoň prevažujúcou motiváciou je úmysel poškodiť, či znevýhodniť povinnú osobu (tzv. šikanózný výkon práva). Tieto okolnosti musia byť naplnené v takej výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do princípu právnej istoty, akým je odopretie práva uplatniť námietku premlčania. Preto pre odopretie účinkov vznesenej námietky premlčania z dôvodu ich rozporov s dobrými mravmi sú rozhodujúce individuálne okolnosti, za ktorých bola námietka premlčania uplatnená.

20.9.Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 33/2012 z 3. októbra 2012 -Námietka premlčania zásadne dobrým mravom neodporuje, ale môžu nastať situácie (napr. v pomere blízkych príbuzných či spolupracovníkov alebo spolumahajiteľov firmy a pod.), že uplatnenie tejto námietky je výrazom zneužitia práva na úkor strany konania, ktorá márne uplynutie premlčacej doby nezavinila, a voči ktorému by za takej situácie zánik nároku v dôsledku uplynutia premlčacej doby bol neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom ním uplatňovaného práva a s dôvodmi, pre ktoré svoje právo neuplatnil včas. V duchu tohto právneho názoru sa uplatnenie premlčacej námietky môže priečiť dobrým mravom len vo výnimočných prípadoch, keď by bolo na úkor strany konania, ktorá márne uplynutie premlčacej doby nezavinila, alebo keď by sa aprobovalo konanie, ktoré je contra bonos mores (§ 3 ods. 1 OZ).

20.10.Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 176/2011 z 20. apríla 2011 - Vo všeobecnosti nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania žalovaným mohlo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože výkon žiadneho práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. O takýto prípad však môže ísť iba výnimočne. V rozpore s dobrými mravmi môže byť však len taký výkon práva strany konania v občianskom súdnom konaní, ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhej strany konania, pričom vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania môže o takýto prípad ísť len vtedy, ak druhá strana konania márne uplynutie premlčacej doby nezavinila a voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom. Pre posúdenie tejto primeranosti je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, najmä vziať do úvahy charakter uplatneného práva, jeho rozsah a dôvody, pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby.

20.11.Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 542/2013 z 23. septembra 2013 -Uplatnenie námietky premlčania je vo všeobecnosti potrebné považovať za výkon práva v súlade s dobrými mravmi. Ak strana konania, voči ktorej sa táto námietka uplatnila, chce vylúčiť účinky tejto námietky pre rozpor s dobrými mravmi, mala by v zásade tento rozpor v konaní uplatniť a tento rozpor aj náležite preukázať. Pokiaľ ide o argumentáciu sťažovateľov, že námietku rozporu s dobrými mravmi podľa § 3 ods.1 OZ mal vyhodnotiť krajský súd v odvolacom konaní bez ohľadu na to, či druhá strana takýto rozpor výslovne namieta, ústavný súd konštatuje, že tento argument nie je neopodstatnený. Námietku premlčania by bolo možné vyhodnotiť ako rozpornú s dobrými mravmi. S prihliadnutím na ďalšie relevantné okolnosti tohto prípadu podľa názoru ústavného súdu však toto pochybenie nedosahuje takú intenzitu, aby bolo spôsobilé zasiahnuť do označených práv sťažovateľov materiálnym spôsobom.

20.12.Z vyššie uvedenej početnej rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít je zrejmé, že uvedená judikatúra dovolacieho, ako aj ústavného súdu, v otázke premlčania a dobrých mravov je v zásade ustálená v tom, že nevylučuje, že vznesenie námietky premlčania by mohlo byť v rozpore s dobrými mravmi, avšak vždy musí ísť o veľmi výnimočné prípady, v ktorých je výrazom zneužitia tohto práva na úkor strany, ktorá márne uplynutie premlčacej doby nezavinila. Postup podľa § 3 ods.1 OZ má miesto iba v ojedinelých a vo výnimočných prípadoch, keď voči strane konania by nepriznanie jej nároku súdom v dôsledku uplynutia premlčacej doby bolo neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom uplatňovaného práva a dôvodmi, pre ktoré svoje právo včas neuplatnil, kedy hlavnou alebo aspoň prevažujúcou motiváciou je úmysel poškodiť, či znevýhodniť povinnú osobu (tzv. šikanózný výkon práva). Tieto okolnosti musia byť naplnené v takej výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do princípu právnej istoty, akým je odopretie práva uplatniť námietku premlčania. V tomto smere je potrebné poukázať aj na jednu zo základných zásad súkromného práva -vigilantibus iura scripta sunt -právo patrí bdelym.

20.13.Je potrebné pri skúmaní otázky, či je vznesenie námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi skúmať, či strana konania, ktorá sa dovoľáva rozporu s dobrými mravmi v súlade s § 3 ods.1 OZ, postupovala s dostatočnou mierou starostlivosti a opatrnosti práve v súlade so zásadou vigilantibus iura, ktorá predpokladá, že každý zodpovedá za náležitú mieru predvídavosti a opatrnosti nielen pri vzniku právneho vzťahu, ale aj pri uplatňovaní svojich práv a výkone svojich práv a povinností z neho vyplývajúcich. Preto pre odopretie účinkov vznesenej námietky premlčania z dôvodu ich rozporov s dobrými mravmi sú rozhodujúce individuálne okolnosti, za ktorých bola námietka premlčania uplatnená (rozhodnutie NS SR sp. zn. 1 Cdo 203/2018, publikované pod R 31/2020).

20.14.V kontexte s uvedeným žalobca relevantným spôsobom neodôvodnil, prečo svoj nárok neuplatnil včas a rovnako nepreukázal, že by žalovaná vyvíjala také aktivity, pre ktoré žalobca nemohol resp. nevedel uplatniť svoje právo včas, alebo aby žalovaná svojim úmyselným konaním, ktoré by bolo výrazom zneužitia práva, poškodzovali žalobcu a spôsobili márne uplynutie premlčacej doby. Vznesenie námietky premlčania žalovanou nie je v rozpore s dobrými mravmi.

21.Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

22.Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23.Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

23.1.Podľa § 262 ods.2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24.Žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný, preto náhrada trov odvolacieho konania bola priznaná v plnom rozsahu žalovanému.

25.Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.